

Pr. conf. univ. dr. Constantin NECULA

DUMINICI ÎN DAR

- Predici și gânduri -

ISBN 978-606-053-000-8

Editura Agnos,
Sibiu, 2019

Darul Postului	3
Postul ochiului și al privirii	6
Începutul Triodului și al călătoriei virtușilor	9
Duminica iertării	12
... pentru unii care se credeau drepti	15
Duminica Ortodoxiei	18
Prăznuirea Crezului	20
Prăznuirea prieteniei	23
Vremea este a face postului	27
Veniți binecuvântații Tatălui Meu	30
Lecția despre aşteptarea întoarcerii	34
Întrucât ați făcut unuia dintre acești frați ai Mei, prea mici	37
Tatăl ce se risipește iubirii	40
„Doamne, dă-ne să Te vedem în aproapele”	43
„Iar când postați, nu fiți posomorâți ca fătarnicii”	45
Pilda cu risipirea întru păcate	47
„Asemenea lucruri n-am văzut niciodată”	50
„Oricine voiește să vină după Mine...”	53
Cred Doamne, ajută necredinței mele	55
„Bucurați-vă și vă veseliți...”	58
Scara Sfântului Ioan Scărarul și actualitatea ei	61
Sfânta Maria Egipteanca – modelul călcării cu moartea pe moarte	65
„Cine este Acesta care iartă și păcatele?”	68

Gânduri de Florii	71
Zăgazurile luminii s-au sfârâmat... Veniți de luatî	
Lumina!	74
„Hristos a îrviat, iar noi suntem martorii Învierii Lui...”	78
Zorii Învierii	82
„Pentru că M-ați văzut, ați crezut? Fericiți cei ce n-au văzut și au crezut!”	85
Duminica Mironosițelor – Duminica femeii creștine	89
„Cine ne va prăvăli piatra de la ușa mormântului?”	94
Nevoia rămânerii în sărbătoare	96
Împărate ceresc, Mângâietorule	100
„Și din cei de pe urmă vor fi cei dintâi”	103
I-ajunge zilei răutatea ei	105
„... Nici în Israel nu am aflat atâtă credință”	109
„Ci căutați mai întâi Împărăția lui Dumnezeu”	112
Veniți, vă voi face pescari de oameni!	115
Biserica după Rusaliï?	119
Înălțarea Domnului, înălțarea noastră	121
Orașul nerecunoscător	123
Nu este acesta cel ce sedea și cerșea?	126
Credeti că pot să fac Eu aceasta?	128
Doamne, mânătiește-ne!	130
„Și nimic nu va fi cu neputință pentru voi...”	133
„Dacă vreți să fiți desăvârșiți...”	136
„Iată, ai ce este al tău...”	138
„Nu-ți fie frică; de acum înapoi vei fi pescar de oameni...”	141
„Dați-le voi să mănage...”	143
Pescuirea minunată sau altfel despre seducția Bisericii...	146

Taina aproapelui. Parte din Cuvântarea de pe Munte	
a Mântuitorului – Despre Iubirea vrăjmașilor	148
„Ieșit-a semănătorul să semene sămânța sa...”	151
„Nu vor crede nici dacă ar înlătura cineva din morți”	153
„Se ruga de El să-l lase lângă dânsul”	155
„Nu plângeti, fiindcă nu a murit, ci doarme...”	158
„Să cine este aproapele meu?”	161
„Toți cei care-i stăteau împotrivă se rușinău”	164
O masă plină de scuze	167
„Ieși înădău în piețele și-n ulițele cetății...”	172
„Să acela era samaritean...”	175
„Precum Moise a înălțat șarpele în pustie...”	178
Altfel despre Înălțarea Domnului	180
Ascultați pilda aceasta	184
„Să cele ce ai pregătit ale cui vor fi?”	186
„Nu se cădea oare?...”	189
„Să nimic nu va fi vouă cu neputință!”	191
Cazul Gherghesenilor	194
Vindecarea slăbănoșului – vindecarea noastră	196
„Ce-i folosește omului să câștige lumea întreagă...”	198
Iisus S-a minunat	200
Despre Schimbarea la Față	202
Mireasa cea cu totul fără prihană și Maica bunăvoieței Tatălui	205
Fără Hristos, zadarnic totul	209
Când libertatea omului este așezată mai presus de aceea a lui Dumnezeu	212
Examenul Cananeicei	219
„Veniți să-l vedem pe Drept primind pe Dumnezeu în brață...”	222

„Îndrăzniți, Eu sunt! Nu vă temeți...”	225
Doamne, să văd!	228
„Dați-le voi să mănânce...”	230
Da, Doamne	232
Bacalaureatul românesc și sensul educației creștine	234
Să luăm aminte	238
„Dați-le voi să mănânce!”	241
Ilie Tesviteanul, Sfântul din Teba Galaadului	244
„Pocăiți-vă că s-a apropiat Împărația Cerurilor”	246
Întrebări mândruitoare	248
„Toți cei care-i stăteau împotrivă se rușinău”	251
„Acum credem nu numai din pricina spuselor tale...”	254
„Miluiește-ne pe noi, Fiule al lui David!”	257
„Să L-a primit, bucurându-se...”	260
Uneori somnul spiritului naște handicapuri majore în supraviețuire	262
Drumeți pe Calea Magilor	266
„Să iată, Eu cu voi sunt în toate zilele până la sfârșitul veacului”	270
Despre desgârbovire și nu numai	273
Cele două cetăți din om	275
Când bogatul caută împlinirea	279
Sfânta Parascheva sau recurs la Ortodoxie	283
Învierea fiului văduvei din Nain	286
Modelul Maicii Domnului	289
Doamne, mândruiește-ne!	292
Credem nu numai pentru cuvântul tău	295
Învierea lui Hristos – medicamentul ridicării din slăbănoșală	297
Cu frică de Dumnezeu, cu credință și cu dragoste	299

Cu moartea pe moarte călcând	301
„Dar, între voi, nu trebuie să fie aşa...”	303
Biserica între răstigniri	306
Fărâmiturile ce cad de la masa stăpânilor	310
Pilda talanților sau despre dar și dăruitor	313
Zaheu sau lecția despre Întâmpinarea Domnului	316
Duminica des-orbirii	318
„Atunci L-au părăsit toți și au fugit...”	320
„Dă-i drumul, fiindcă strigă după noi!”	323
Chemarea Apostolilor, chemarea Ortodoxiei	327
„Iisus a văzut credința lor...”	331
Duminica Sfintei Cruci	334
Cred! Doamne!	337
Cod galben la Hristos	340
Școala, la început de fiecare dată	344
„Veniți, că iată, toate sunt gata...”	348
Biruiți indiferență și bârfa	351
Epistolă către un Jandarm Român sau altfel despre prietenia cu Hristos	355
Când scrii la Telegraful Român	360
Învierea lui Hristos, văzând	366
Acum toate s-au umplut de Lumină!	369
<i>Postfață</i>	374

Redactor: Dumitru Ţarcov

Design copertă: Eugen Catruchi

Machetare: Olga Cebanu

Mulțumim Editurii **Cu drag** (Chișinău)
pentru colaborarea în vederea editării acestei lucrări

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României **NECULA, CONSTANTIN**

Duminici în Dar: predici și gânduri / pr. conf.
univ. dr. Constantin Necula. - Sibiu : Agnos, 2019
ISBN 978-606-053-000-8

2

Editura *Agnos* – Sibiu
tel.: 0745/679038; 0766/530777
e-mail: editura_agnos@yahoo.com

Darul Postului

spitit de bine într-ale sale Eseuri despre urbanitatea credinței, Teodor Baconsky începe analiza din „Teologia și lumea de astăzi” (Editura Anastasia, 1999, 313 p.), zicând: „Două întrebări pe care noua generație teologică din România și le pune prea rar sau deloc: cum arată lumea căreia îi vorbim despre Dumnezeu? și: Ce trebuie să se schimbe în discursul teologic pentru ca el să atingă miezul vieții fiecărui?” (p. 11). și are pe deplin dreptate. (De altfel, domnul Baconsky este seducător și revelator deopotrivă în discursul său cu adevărat de excepție).

Să luăm un exemplu. Într-o societate ca a noastră, marcată de dizolvarea moralei tradiționale și cristalizarea unei etici aproape anti-Hristos (anti-hristice) în care la loc de frunte șade „privatizarea celor zece porunci”, în care diversificarea idolatriei economice și fascinația jocurilor neopăgâne au pătruns până în măduva instituționalizată a Statului – să nu uităm că Europa Unită este construită exclusiv pe fundamente economice și financiare și

în care sistemul vacanței înlocuiește, nu-i aşa, pe-lerinajul cu Hristos; într-un astfel de context, aşadar, cum să vorbești oamenilor despre Postul Mare, mai ales în varianta ortodoxă? Ce urcuș duhovni-cesc? Care smerenie să invoci celui căruia i se cere mereu să se autodepășească prin gândire „poziti-vă” asupra sinelui – eu sunt cel mai bun, unicul, nimeni altul nu-i ca mine etc.? Ce luptă cu patimi-le când acestea au devenit stare de normalitate, iar abstinенța, mai ales cea cu nuanțe mistico-ascetice, e considerată drept îmbolnăvire? Ce pedagogie a postului să relevi omului, când pedagogia facilului a intrat în toți porii educaționali ai societății „mul-tilateral dezvoltate”, în care primii loviți sunt tocmai „prea zeloși”, luptătorii pentru o altfel de viață neînecată în facil?

Toate acestea te macină, piatră de moară în căutarea soluțiilor. Sigur, soluția teologică o dă tex-tul liturgic al Triodului sau încercarea parcurgerii acestor dileme pastorale cu Sfinții Părinți ai Bi-sericii. Dar soluția practică? Oare cum să-i arăți omului că Dumnezeu i-a dăruit postul drept aur de preț în răscumpărarea lui subiectivă? Cum să-i dovedești că postul este dar și că a posti înseam-

nă a te dărui? A te dărui Dăruitorului Hristos, Cel care-și revendică, din vreme în vreme, darul ce îi l-a încredințat.

Un copil a fost întrebat: „Ce este credință?”

Lovindu-și fruntea cu degetul arătător, a zis: „A crede înseamnă a avea încredere în Dumnezeu”.

Sigur că soluția la toate zbaterile noastre la El este. Doar că trebuie să le analizăm și să le asu-măm – ca Trup tainic al Lui – și să le dăruiim mai departe mădularelor bolnave ale comunității creștine. Acelea au mai mare nevoie de ajutor în perce-perea lui Dumnezeu.

Să ne rugăm lui Hristos Domnul și Dumneze-ului nostru să ne facă părtași Darului celui mare al Postului.

u există dramă cu adevărat mai mare decât cea pe care o trăiește ochiul – feastră spre suflet pe care Dumnezeu a îngăduit să o deschidem semenilor. Informația care-l asaltează vine să-l rânească până adânc în inima sa pe omul ce-l poartă. Și parcă niciodată ochiul n-a fost mai rănit ca acum, *la vreme de Post*.

Zicea Ecclesiastul: „Ochiul nu se mai satură privind și urechea nu obosește auzind” (*Eccl. 1.8*). Aviditatea lui în cele ale vederii lui Dumnezeu sigur că bucură. Dar văzând spre ce aleargă ochii noștri azi, nu poți să lași necomentată bruierea lor. Cui se adresează violența afișelor publicitare? Ochilor mai întâi, și apoi minții. Pe cine vrea imaginea televizată să seducă? Ochiul mai întâi și apoi mintea și, din ce în ce mai des, punga. Cui folosește falsa oglindă de valori pe care ne-o aştern curentele postmoderniste, pozitiviste și fals optimiste pe retina duhovnicească a inimii și a minții, dacă nu tocmai îmbolnăvirii ochiului cu icoana unei false bunăstări?

Rănit adânc de falsa lumină a adevărurilor treătoare și nu a Adevarului peren, ochiul nostru se leagă adânc de rana din inima noastră. Ceea ce nu pricepem noi însă, deocamdată, este că atunci când imaginea suprimă cuvântul, gândirea creatoare a omului este distrusă încet, dar sigur. Aceasta o știau, de exemplu, iconarii noștri cei de demult. Adevarării iconari. De aceea ei acordau o liniște duhovnicăescă ochilor. Pentru că prin ei să vadă pe Hristos, iar nu „falșii dumnezei” care și la vremea aceea umpleau pământul. Oamenii, interesați astăzi tot mai mult de imaginile oferite privirilor, sunt interesați tot mai puțin de impulsul muncii intelectuale și, deși cărțile stau puzderie pe tarabă, ele nu seduc ochiul, ca altădată. Și, conform sondajelor, Alexandre Dumas-tatăl se află pe aceeași linie de procentaj cu Sandra Brown în ceea ce privește lectura românilor din literatura străină. Fiodor M. Dostoevski – cel care, fie vorba între noi, poate fi socotit cel mai „punător la treabă” într-ale minții creștine – se află pe locul 8 cu doar 3 procente (*sursă: INSMAR S.A./1234 subiecți*). La vreme de INTERNET sigur că informația va fi din ce în ce mai impresionantă pentru ochi și prin el, pentru inimă.

Tot mai des discursul nostru pastoral ne duce la gândul că realitățile occidentale vor veni, tăvălug terifiant, și peste noi. Ori vedem clar cum societatea occidentală este pe cale să transforme o cultură de cuvânt într-o cultură determinată de imagine. Și nu este pericol mai mare decât acela ca și creștini – oameni ai Revelației – să abandoneze cuvântul și să alerge după un cult al imaginii, care se suprapune, nenorocită grilă, peste tot și toate.

De aceea trebuie să socotim Postul Mare ca un medicament și pentru ochii noștri. Pentru privirea noastră. Colier de preț, lacrima pocăinței are puterea de a ne clăti irișii de falsa valoare a lucrului omenesc. Ochii plecați în zicerea rugăciunii, de mii de ori mai frumoși decât cei înălțați spre cerul înnorat al patimii.

Hristos Domnul, soluție de preț în recâștigarea vederii noastre. Să luăm vindecarea din adâncă fântână a postului, ca spălați, să vedem lumina cea de preț care toate le luminează.

Lumina lui Hristos luminează tuturor.

Începutul Triodului și al călătoriei virtuților

(Luca 18,10-14)

uminica a 33-a după Rusalii, aceea numită a Vameșului și a Fariseului, marchează în calendarul de prăznuiri al Bisericii Ortodoxe, începutul Triodului, acea parte a anului bisericesc, care face pregătire întâmpinării Învierii lui Hristos. Perioadă de post și rugăciune cu predilecție, dar și de făptuire duhovnicească, Triodul este prefațat de această pericopă evanghelică ce se cheamă *a Vameșului și a Fariseului*, în fond a smeritei cugetări și a icoanei acesteia.

Povestea, iarăși, nu-i grea. Un vameș și un fariseu urcă treptele Templului, spre a aduce prinoulor de rugăciune și faptă Dumnezeului celui Viu. Unul o face cu „zgomot”, nu artificial, dar plin de emfază, jucându-și bine rolul actoricesc, pe care „regia” legii celei vechi i-l punea la îndemână. Celălalt, între smerenie și adâncă evlavie, în discreție și prinos de iubire, pune început bun lecției duhovnicești pe care Hristos Domnul vrea să ne-o dea.

Anume, aceea în Duh și în Adevăr. Închinarea cea bineplăcută lui Dumnezeu nu ține de cele ale exteriorului ci, mai ales, de zidirea cea dinlăuntru, plină de bucuroasă sporire în Dumnezeu. Vameșul – cât de urât și de însigurat va fi fost el prin meseria pe care o avea, vai, numai Dumnezeu știe! – ne oferă prilejul să ne regândim puțin poziția noastră în raport cu rugăciunea. Câtă inimă și câtă smerită cugetare punem atunci când ne înfățișăm Domnului. Cât de vii suntem în credința noastră. El nu merge triumfalistic, zdrăngănindu-și faptele ca pe niște tehnici dinaintea Vistierului bunătăților. Știe că tot ce făptuiește, gândește și trăiește, Aceluia se datorează. Dar urcă spre Templu cu nădejde că în tot ce face se va fi găsind ceva bun, pe placul lui Dumnezeu, care să-i sporească Acestuiua bucuria de a ține lumea.

De cealaltă parte, fariseul. Care nu-i rău nici el, doar că, împlinind litera legii, uită duhul ce toate le face vii. Pilda nu ne arată că Dumnezeu n-a primit deloc rugăciunea și postirea lui. Ne spune doar că celălalt, vameșul cel atât de „fariseic” comentat, s-a întors acasă „mai îndreptat”.

Pilda aceasta ar trebui să ne trezească la realitate. Să vedem cum stăm. Măcar farisei dacă nu va-

meși, măcar oameni ai literei (mai întâi!) dacă nu oameni ai Duhului. Viața prin care ne străbatem toate căile e plină de comentatori scorțoși, păstrători ai unor adevăruri care le par a fi veșnice, periodabile însă, prin minciuna pe care au poleit-o. Lângă comentatori, comentatori ai comentatorilor, care au, la rându-le, comentatori... Un soi de mistică generalizată, deloc roditoare nici în plan spiritual, nici în cel material.

De cealaltă parte, cei mulți, tăcuți și muncitori. Care-și poartă în palmele crăpate de muncă pânile negre ale supraviețuirii și în pleoapele grele de neșomn lacrima bucuriei lucrului smerit făcut. Lor le dăruiește Biserica Duminica dintâi a Triodului. Ca o chemare pentru cei aleși, nu pentru starea lor socială, ci pentru aceea duhovnicească.

Călătoria virtușilor poate începe. Lăsându-ne deoparte fariseismul și vămuind smerenia, pentru a ține de partea noastră, căutând să aflăm care ne e locul în raport cu Dumnezeu, iar nu cu sistemul de valori pe careumanitatea decăzută l-a impus.

Model de smerenie: Hristos. Tintă de smerenie: Hristos. Smeritul pe care-L vămuim mereu pentru a ne umple vistieriile!